

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

20 березня 2018 р.

Київ

№ 129-р

Про визнання підтримки суб'єктів господарювання,
зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною
допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 19.03.2018 № 500-01/32-п та повідомлення про нову державну допомогу, надіслане листом Управління житлово-комунального господарства Хмельницької міської ради від 22.01.2018 № 01-11/17 (вх. № 5-01/42-ДД від 26.01.2018), яке було подано на виконання пункту 2 розділу 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп та зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631 (далі – Порядок 2-рп),

ВСТАНОВИВ:

1. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

1.1. Надавач підтримки

- (1) Управління житлово-комунального господарства Хмельницької міської ради (22000, Вінницька обл., м. Хмельник, вул. Столярчука, 10, код ЄДРПОУ 26287105).

1.2. Отримувач підтримки

- (2) Комунальне підприємство «Хмельниккомунсервіс» (65007, Вінницька обл., м. Хмельник, вул. Пушкінська, 107-А, код ЄДРПОУ 32505648).
- (3) Пунктом 1.1 розділу 1 Статуту комунального підприємства «Хмельниккомунсервіс», затвердженого рішенням № 770 3-ої сесії міської ради 7-го скликання від 10.03.2017, встановлено, що комунальне підприємство «Хмельниккомунсервіс» є власністю територіальної громади м. Хмельника, управління якою здійснює Хмельницька міська рада або орган, нею уповноважений.

1.3. Мета (ціль) підтримки

(4) Метою (ціллю) підтримки є:

- підтримка та збереження національної культурної спадщини;
- забезпечення умов збереження історичної забудови міста Хмільника, пам'яток архітектури та містобудування;
- необхідність належного утримання і відповідного ремонту об'єктів культурної спадщини.

1.4. Очікуваний результат

(5) Підтримка та збереження національної культурної спадщини, забезпечення умов збереження історичної забудови міста Хмільника, пам'яток архітектури та містобудування відповідно до інформації, наданої Надавачем підтримки, зокрема:

- проведення ремонтно-реставраційних та відновлювальних робіт пам'ятки архітектури та містобудування національного значення (охоронний номер 994/1-Н) – палац графа Ксідо, що входить до ансамблю «Садиба 16 ст. – першої половини 20 ст.» (з виготовленням проектно-кошторисної документації на проведення ремонтно-реставраційних та відновлювальних робіт);
- ліквідація аварійного стану пам'ятки архітектури національного значення – палацу графа Ксідо;
- проведення ремонтно-реставраційних робіт пам'ятки архітектури та містобудування національного значення – башти замку з пристосуванням її під музейний центр (з виготовленням проектно-кошторисної документації на проведення ремонтно-реставраційних та відновлювальних робіт);
- виготовлення ескізних проектів меморіальних дощок: Скульбашевському, Сіماشкевичу, Наполеону Одра, Стеселю А.М., Волосенку Б.П.;
- виготовлення меморіальних дощок: Скульбашевському, Сіماشкевичу, Наполеону Одра, Стеселю А.М., Волосенку Б.П.;
- реконструкція стилобату обеліску воїнам 18-ї армії (з виготовленням проектно-кошторисної документації);
- реконструкція благоустрою прилеглої території до пам'ятного знака воїнам-хмельничанам, загиблим в Афганістані в 1979-1980 роках (з виготовленням проектно-кошторисної документації);
- реконструкція братської могили воїнів 18 армії (з виготовленням проектно-кошторисної документації);
- реконструкція пам'ятника Богдану Хмельницькому в сквері Козацької слави (з виготовленням проектно-кошторисної документації);
- реконструкція відновлення каплиці на могилі г.л. Стесселя А.М. та ремонт склепу на кладовищі (з виготовленням проектно-кошторисної документації);
- реставрація вхідної арки католицького кладовища (з виготовленням проектно-кошторисної документації);
- благоустрій прилеглої території братської могили воїнів радянської армії, загиблих при визволенні міста (з виготовленням проектно-кошторисної документації);
- інвентаризація надгробних пам'ятників індивідуальних захоронень на католицькому кладовищі;
- реконструкція сходів на пагорб («замкову гору») з виготовленням проектно-кошторисної документації та проведенням її експертизи;
- реконструкція скверу по вул. Пушкіна в місті Хмільнику із встановленням пам'ятного знака Героям Небесної Сотні;

- реконструкція меморіального скверу жертвам Голодомору 1932-1933 років і сталінських репресій 1930 – 1950 років в Україні по вул. Некрасова в місті Хмільник із встановленням пам'ятного знака;
- реконструкція пам'ятки історії місцевого значення (охоронний номер 204) «Пам'ятник 2164 воїнам-односельчанам, загинлим на фронтах ВВВ» (з виготовленням проектно-кошторисної документації та проведенням її експертизи).

1.5. Форма підтримки

(6) Субсидії.

(7) Капітальні трансферти. Фінансування комунального підприємства «Хмільниккомунсервіс» відбувається шляхом перерахування коштів на рахунок державної казначейської служби на підставі укладених договорів у результаті здійснення комунальним підприємством «Хмільниккомунсервіс» публічної закупівлі, допорогової закупівлі або закупівлі без використання електронної системи (в такому випадку обов'язково оприлюднюється звіт про укладений договір з підрядником, де зазначено предмет, якісні показники і вартість закупівлі). Фінансування здійснюється за фактично виконані роботи з утримання й ремонту об'єктів благоустрою міста відповідно до договорів, актів виконаних робіт. Попередня оплата не здійснюється.

1.6. Обсяг підтримки

(8) Загальний обсяг підтримки – 31 906 тис. грн.

(9) З них:

2016 рік: 3 115 тис. грн;
 2017 рік: 6 363 тис. грн;
 2018 рік: 18 887 тис. грн;
 2019 рік: 1 535 тис. грн;
 2020 рік: 2 006 тис. грн.

1.7. Підстава для надання підтримки

- (10) Рішення 3-ої сесії Хмільницької міської влади 7-го скликання від 04.12.2015 № 42 «Про затвердження міської цільової Програми збереження та використання об'єктів культурної спадщини в м. Хмільнику на 2016 – 2020 роки».
- (11) Проект рішення «Про внесення змін до програми збереження та використання об'єктів культурної спадщини в м. Хмільнику на 2016 – 2020 роки».

1.8. Тривалість підтримки

(12) 3 01.01.2016 по 31.12.2020.

2. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

- (13) Місто Хмільник є населеним пунктом, занесеним до Списку історичних населених місць України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 року № 878. Культурна спадщина міста Хмільника є невід'ємною частиною культурного

надбання Вінниччини. Відповідно до науково-проектної документації «Історико-архітектурний опорний план з визначення історичного ареалу та зон охорони пам'яток м. Хмільник», затвердженої наказом Міністерства культури та туризму від 26.02.2010 № 90/0/19-10, історичний ареал Хмільника охоплює територію в межах острівної частини міста.

- (14) У місті Хмільнику на обліку та під охороною держави перебуває 4 пам'ятки архітектури і містобудування національного значення та 3 – місцевого значення, 2 пам'ятки монументального мистецтва, 9 пам'яток історії, одна пам'ятка археології. Також у місті є 2 пам'ятки садово-паркового мистецтва, які мають архітектурну та історико-культурну цінність.
- (15) На момент складання «Програми збереження та використання об'єктів культурної спадщини в м. Хмільнику на 2016 – 2020 роки» (далі – Програма), до зазначеної програми було внесено всю історичну забудову міста, пам'ятки архітектури та містобудування з розподілом пріоритетності виконання по роках відповідно до стану об'єктів, що є першочерговими для проведення ремонту, реконструкції.
- (16) За інформацією, наданою управлінням житлово-комунального господарства Хмельницької міської ради, заходи, вказані в Програмі, спрямовані на створення більш сприятливих умов для розвитку сфери охорони культурної спадщини, забезпечення належного рівня збереження, загальнодоступного, безкоштовного використання об'єктів культурної спадщини.
- (17) Орієнтовна вартість заходів, що заплановані Програмою, визначається методом моніторингу мережі Інтернет або вже виконаних аналогічних робіт. Виготовлення проектно-кошторисної документації, проведення її експертизи дозволяє пересвідчитись у відповідності ціни.
- (18) Комунальним підприємством «Хмільниккомунсервіс» проводяться закупівлі необхідних робіт через електронну систему ProZorro. Фінансування заходу відбувається шляхом перерахування коштів на рахунок в Державній казначейській службі на підставі укладеного договору про виконання робіт, актів виконаних робіт тощо. Попередня оплата не здійснюється. Тобто, фінансування заходів, передбачених Програмою, здійснюється за *фактично виконані роботи*.
- (19) Разом з цим, відповідно до листа управління житлово-комунального господарства Хмельницької міської ради про надання додаткової інформації від 01.03.2018 № 01-11/69 об'єкти, зазначені в Програмі, а саме: палац графа Ксідо – на цей час не експлуатується; за екскурсії та відвідування башти замку, в якій розташовано комунальний заклад «Історичний музей м. Хмільника», плата не стягується.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Ознаки державної допомоги

- (20) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (21) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
 - підтримка надається суб'єкту господарювання;

- державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
- підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
- підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

(22) Відповідно до частини другої статті 1 Закону, терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

3.2. Культурна спадщина як об'єкт державної допомоги

(23) Згідно з частиною четвертою статті 54 Конституції України культурна спадщина охороняється законом.

(24) Відповідно до частини п'ятої статті 54 Конституції України держава забезпечує збереження історичних пам'яток та інших об'єктів, що становлять культурну цінність.

(25) Відповідно до абзацу другого статті 1 Закону України «Про охорону культурної спадщини» культурна спадщина – сукупність успадкованих людством від попередніх поколінь об'єктів культурної спадщини.

(26) Відповідно до абзацу третього статті 1 Закону України «Про охорону культурної спадщини» об'єкт культурної спадщини – визначене місце, споруда (витвір), комплекс (ансамбль), їхні частини, пов'язані з ними рухомі предмети, а також території чи водні об'єкти (об'єкти підводної культури та археологічної спадщини), інші природні, природно-антропогенні або створені людиною об'єкти незалежно від стану збереженості, що донесли до нашого часу цінність археологічного, естетичного, етнологічного, історичного, архітектурного, мистецького, наукового чи художнього погляду і зберегли свою автентичність.

(27) Відповідно до абзацу сьомого статті 1 Закону України «Про охорону культурної спадщини» охорона культурної спадщини – система правових, організаційних, фінансових, матеріально-технічних, містобудівних, інформаційних та інших заходів з обліку (виявлення, наукове вивчення, класифікація, державна реєстрація), запобігання руйнуванню або заподіяння шкоди, забезпечення захисту, збереження, утримання, відповідного використання, консервації, реставрації, ремонту, реабілітації, пристосування та музеєфікації об'єктів культурної спадщини.

(28) Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про охорону культурної спадщини» державне управління у сфері охорони культурної спадщини покладається на Кабінет Міністрів України, спеціально уповноважені органи охорони культурної спадщини. До спеціально уповноважених органів культурної спадщини належить виконавчий орган сільської, селищної, міської ради.

(29) Відповідно до частини другої статті 6 Закону України «Про охорону культурної спадщини» до повноважень виконавчого органу сільської, селищної, міської ради відповідно до їх компетенції у сфері охорони культурної спадщини належить, зокрема:

- забезпечення захисту об'єктів культурної спадщини від загрози знищення, руйнування або пошкодження;
- організація, розроблення відповідних програм охорони культурної спадщини;

- організація відповідних заходів щодо пам'яток місцевого значення та їх територій у разі виявлення загрози їх пошкодження або руйнування внаслідок дії природних факторів чи проведення будь-яких робіт;
- підготовка пропозицій та проектів розпоряджень щодо проведення робіт з консервації, реставрації, реабілітації, музеєфікації, ремонту та пристосування об'єктів культурної спадщини, відповідного використання пам'яток та подання їх на розгляд відповідному органу виконавчої влади;
- виконання функцій замовника, укладення з цією метою контрактів на виявлення, дослідження, консервацію, реставрацію, реабілітацію, музеєфікацію, ремонт, пристосування об'єктів культурної спадщини та інші заходи щодо охорони культурної спадщини.

- (30) Відповідно до частини першої статті 38 Закону України «Про охорону культурної спадщини» фінансування охорони культурної спадщини здійснюється за рахунок коштів загального та спеціального фондів Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим, місцевих бюджетів.

3.3. *Asquis cјmmunautaire* європейського співтовариства

- (31) Відповідно до статті 9 Конституції України, чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.
- (32) Згідно з пунктом (d) частини третьої статті 262 Угоди про асоціацію між Україною, з однією сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), може вважатися сумісним з належним виконанням Угоди допомога для підтримки культури та збереження культурної спадщини, якщо така допомога не має несприятливого впливу на умови торгівлі всупереч інтересам Сторін.
- (33) Відповідно до статті 264 частини 2 «Державна допомога» глави «Конкуренція» Угоди, сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263(4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу.
- (34) Пунктом 33 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) Договору про функціонування Європейського Союзу (C/2016/2946, Commission Notice on the notion of State aid as referred to in Article 107(1) of the Treaty on the Functioning of the European Union, далі – Повідомлення Комісії) зазначено, що культура – це вираження самобутності, цінностей та ідей, які відображають та формують народи Союзу. Сфера культури та збереження культурної спадщини охоплює велике різноманіття напрямів і видів діяльності, зокрема музеї, архіви, бібліотеки, культурно-мистецькі центри або простори, театри, оперні театри, концертні зали, археологічні пам'ятки, пам'ятники, історичні місця та будівлі, звичаї та ремесла, фестивалі та виставки, а також освітні заходи культурно-мистецького спрямування. Багата європейська природна спадщина, у тому числі збереження біорізноманіття, середовища проживання та видів, є великою цінністю для народів ЄС.
- (35) Пунктом 34 Повідомлення Комісії встановлено, що враховуючи їхній особливий характер, певні види діяльності, пов'язані з підтримкою культури, збереженням культурної спадщини та охороною природи, можуть мати некомерційну організацію і відповідно бути неекономічними за своєю суттю. Внаслідок цього державне фінансування таких видів діяльності не вважається державною допомогою. Комісія вважає, що державне фінансування діяльності з підтримки культури та збереження

культурної спадщини, яка перебуває у безкоштовному доступі до громадськості, має суто соціально-культурну мету, що є неекономічною за своєю суттю. Аналогічно, той факт, що відвідувачі культурної установи або учасники діяльності з підтримки культури або збереження культурної спадщини, включно з охороною природи, відкритої для широкого загалу, мають сплатити грошовий внесок, який покриває лише частку реальних витрат, не впливає на неекономічний характер такої діяльності, оскільки це не вважається справжньою платою за надану послугу.

4. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (36) Відповідно до статті 1 Закону, державна підтримка вважається державною допомогою, якщо така підтримка, крім відповідності іншим умовам, спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (37) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (38) Оскільки комунальне підприємство «Хмільниккомунсервіс» фінансується за рахунок бюджетів відповідних рівнів і відвідування об'єктів культурної спадщини надається всім на безкоштовній основі, у розумінні acquis ЄС діяльність комунального підприємства «Хмільниккомунсервіс» у вигляді підтримки та збереження національної культурної спадщини, забезпечення умов збереження історичної забудови міста Хмільника, пам'яток архітектури та містобудування за своєю природою не є комерційною (економічною).
- (39) Як наслідок, оскільки змагання між суб'єктами господарювання відсутнє і, як наслідок, відсутня економічна конкуренція, підтримка комунального підприємства «Хмільниккомунсервіс» не спотворює і не загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (40) Отже, зазначена державна підтримка комунального підприємства «Хмільниккомунсервіс» з метою збереження національної культурної спадщини, забезпечення умов збереження історичної забудови міста Хмільника, пам'яток архітектури та містобудування не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (41) Експертами проекту технічної допомоги Європейського Співтовариства «Підтримка Антимонопольного комітету України у впровадженні правил державної допомоги» підтримано зазначену позицію листом від 19.03.2018 № SESAR2018/03-02.
- (42) Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2017 № 2-рп, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631, на підставі інформації, наданої управлінням житлово-

комунального господарства Хмельницької міської ради, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка (фінансування) у формі субсидій, капітальних трансфертів, інших надходжень спеціального фонду, що виділені рішенням 3-ої сесії Хмельницької міської влади 7-го скликання від 04.12.2015 № 42 «Про затвердження міської цільової Програми збереження та використання об'єктів культурної спадщини в м. Хмельнику на 2016 – 2020 роки» та з урахуванням проекту рішення «Про внесення змін до програми збереження та використання об'єктів культурної спадщини в м. Хмельнику на 2016 – 2020 роки» на період з 01.01.2016 по 31.12.2020 у сумі 31 906 тис. грн. для підтримки та збереження національної культурної спадщини та необхідності належного утримання і відповідного ремонту об'єктів культурної спадщини у місті Хмельнику, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ